

VAN EEN AGRARISCHE
GEMEENTE
TRANSFORMEERDE
GOOIK TOT EEN
WOONGEMEENTE IN
DE INVLOEDSSFEER
VAN DE HOOFDSTAD.

Op uitnodiging van het gemeentebestuur van Gooik en de Plattelandsacademie van de Landelijke Gilden werkten 52 studenten uit de master stedenbouw en ruimtelijke planning van de KU Leuven gedurende een intensieve werkweek (november 2015) aan een visie op het 'herdorpen' van Gooik in Vlaams-Brabant. Deze ambitie is een duidelijke beleidsprioriteit voor het gemeentebestuur, zoals ook blijkt uit het masterplan dat Maat Ontwerpers uitwerkte voor de hoofdkern Gooik².

Gooik 2.0: knooppunten, netwerken en parels

HANS LEINFELDER, KAREL WUYTACK, TINE VAN HERCK, GRIET HANEGREEFS, PASCAL DE DECKER EN DE STUDENTEN¹
[KU LEUVEN, FACULTEIT ARCHITECTUUR, MASTER STEDENBOUW EN RUIMTELIJKE PLANNING]

Parel in de rand van een wereldstad

Gooik kroont zichzelf tot de 'Parel van het Pajottenland'. Deze gemeente, met iets meer dan 9.000 inwoners, ligt centraal in de heuvelachtige leemstreek ten zuidwesten van Brussel (op een boogscheut van het studiegebied waar Laura Rijsbosch zich in haar eindwerk *'Productief Landschap als bron voor ruimtelijke ontwerpstrategieën in peri-urbane gebieden'* over boog, zie elders in dit nummer, nvdr). Van een agrarische gemeente transformeerde ze de voorbije decennia tot een woongemeente in de invloedssfeer van de hoofdstad: een visueel aantrekkelijke en redelijk bereikbare woonplaats voor gezinnen die de Brusselse hectiek willen ontvluchten. Gooik ligt dus in de rand van het enige knooppunt in België dat volwaardig deel uitmaakt van het mondiale netwerk van metropolen. De dagelijkse functionele relaties situeren zich er dan ook niet langer op het niveau van de gemeente, tussen de dorpen en het omgevende landschap, maar op het bovenlokale schaalniveau van de stadsregio Brussel. Dit komt ook fysiek-ruimtelijk tot uitdrukking: veel winkels zijn vanuit de dorpskernen van Gooik verhuisd naar de doorgaande

steenweg van Asse naar Edingen.

Om de Gooikse parel in de toekomst nog sterker te doen glanzen, wil het gemeentebestuur zich terecht bezinnen over de rol en positie van Leerbeek, Oetingen, Kester, Strijland en Gooik, de vijf dorpen in de gemeente. Elementen uit de voorstellen die de studenten gedurende de werkweek voor zes uiteenlopende concrete uitdagingen formuleerden, worden in dit artikel samengebracht in een mogelijke toekomstvisie over knooppunten, netwerken en parels in Gooik op het niveau van een landelijke gemeente. Belangrijk is dat de verlinte verbindingswegen tussen de kernen daarbij niet langer het primaire netwerk vormen tussen de vijf dorpen. Om de dorpen opnieuw ten volle als knooppunten tot hun recht te laten komen, worden ze ingepast in een nieuw te ontwikkelen netwerk op lokaal niveau dat optimaal is geïntegreerd in het unieke landschap van Gooik. Aan de huidige, louter visuele relatie tussen dorpen en landschap wordt op die manier opnieuw een sociaaleconomische dimensie toegevoegd.

Vijf knooppunten met een eigen identiteit

De winkels terughalen naar de dorpen lijkt een utopie, wars van enige economische logica. Beter is het om in te zetten op het behoud en de versterking van de identiteitsbepalende, vooral publieke, voorzieningen en van de publieke ruimte op strategische plekken in de dorpen. Op die manier verdwijnen de dorpen niet langer in de monotone, aaneengesloten linten langsheen de verbindingswegen, maar wordt hun identiteit als knooppunt opnieuw functioneel én visueel geënceneerd. Waar het masterplan van Maat Ontwerpers in de eerste plaats fo-

¹ De studenten uit de master stedenbouw en ruimtelijke planning van de faculteit architectuur-campus Gent van KU Leuven die deelnamen aan de werkweek, zijn: Maaïke Cauwels, Kevin Claeys, Lien Claeys, Nele Coen, Mathijs Cool, Jolien Coppejans, Filine Declerck, Marlies Declerck, Floris De Clercq, Jeroen De Heel, Stijn De Kegel, Jens De Ketelaere, Niels De Maesschalck, Melchior De Witte, Dorien Dilles, Jaap Duenk, Karim El Ouali, Annelie Gaudissaboïs, Lore Goethals, Saar Huyghebaert, Charlotte Jacobs, Yaelle Jacobs, Silke Lemant, Kristien Luypaert, Kelly Maene, Nathan Mertens, Helena Mullie, Sandu Niessen, Johan Oosterlynck, Axel Rijpers, Jorg Roets, Kai Saillart, Annelien Uvin, Simon Vanaken, Silke Van Bruyssel, Brenda Vandenberghe, Ben Vandeput, Jacob Vandevoorde, Michiel Van Gucht, Emily Vanhaverbeke, Ellen Van Mulders, Simon Vanreusel, Valérie Vanwallegghem, Aurélie Verduyssen, Thomas Verheyne, Wouter Verleure, Caro Vermeiren, Dimitri Voordeckers, Steven Vranckaert, Yiqiao Wang, Cleo Willaert en Babette Wyckaert

² Maat Ontwerpers i.s.m. Sofie Vandelanootte (2013). Masterplan Gooik. Laureaat Open Oproep.

Terug naar

de dorpen